

Delegationsbeslut

Skapad, datum 2025-03-06

Handlingsnummer SMF-2025-00217:2

Handläggare

Daniel Sandberg

Telefon: 031-365 57 95

E-post:

daniel.sandberg@stadsmiljo.goteborg.se

Ordförandebeslut avseende brådiskande genomförandebeslut för stabilitetsåtgärder vid Gamlestadsvägen

Delegationshänvisning

1.1.1 Besluta i ärenden som är så brådiskande att nämndens beslut inte kan avvaktas.

Beslut

Ordförande fattar beslut enligt delegation på stadsmiljönämndens vägnar:

Stadsmiljönämnden antar genomförandebeslut för "Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen" inför start av projektering och produktion.

Datum

7/3 2025

Delegat

Karin Pleijel (MP)

Ordförande i stadsmiljönämnden

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande - Genomförandebeslut för stabilitetsåtgärder Gamlestadsvägen, projektering och produktion

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-06

Ärendenummer SMF-2025-00217

Handläggare

Johan Silfwerin

Telefon: 031-368 23 47

E-post: johan.silfwerin@stadsmiljo.goteborg.se

Genomförandebeslut gällande Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen

Förslag till beslut

Stadsmiljönämnden antar genomförandebeslut för ”Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen” inför start av projektering och produktion.

Sammanfattning

Längs med Gamlestadsvägen planerar Stadsmiljöförvaltningen och Kretslopp och vatten för investeringsåtgärder. Genomförd geoteknisk utredning har påvisat en oväntat låg stabilitet längs en del av vägen. En lägre stabilitet innebär en högre risk för skred och konsekvenserna av ett skred i området bedöms som stora, med risk för skador på infrastruktur såväl som på människors liv och hälsa

Den geotekniska utredningens resultatet har lett till att stadsmiljöförvaltningen vidtagit temporära åtgärder i form av sänkning av hastighet och bärighet för att minska belastningen på vägen. Stadsmiljöförvaltningen har också, tillsammans med Kretslopp och vatten, beställt en fördjupad stabilitetsutredning.

Inledande resultat från den fördjupade stabilitetsutredningen har föranlett att stadsmiljöförvaltningen påskyndat planeringen av en stabilitetsförbättrande åtgärd. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en stabilitetsförbättrande åtgärd bör utföras skyndsamt och att projektplanering bör påbörjas innan alla geotekniska förutsättningar är klarlagda.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår att stadsmiljönämnden antar genomförandebeslut för ”Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen” inför start av projektering och produktion.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åtgärden bedöms som positiv ur ekonomisk dimension. En stabilitetsförbättrande åtgärd innebär att sannolikheten för ett skred minskar och att staden därmed förebygger och förhindrar eventuella konsekvenser av ett skred. De samhällsekonomiska konsekvenserna av ett skred bedöms som stora. Statens Geotekniska Institut kategoriserar konsekvenserna av ett skred i området som extremt stora, med ett uppskattat skadevärde på hundratals miljoner kronor. Utöver påverkan på Gamlestadsvägen skulle ett skred kunna resultera i skador på angränsande infrastruktur. Både Angeredsbanan och Norge/Vänerbanan är belägna i anslutning till området. I närområdet finns även ett handelsområde som riskerar att påverkas av ett skred.

Åtgärden ger förutsättningar för att Gamlestadsvägens nuvarande funktion bibehålls. Gamlestadsvägen är nödvändig för såväl näringsidkare vid Alekärrsgatan och Lafingatan

Kp

som för verksamheter vid Alelyckan. Gamlestadsvägen används därutöver som omdirigeringsväg vid olyckor och arbete på Europaväg 45. Vägen är således viktig för att upprätthålla en robust och motståndskraftig transportinfrastruktur i staden.

Åtgärden ger även förutsättningar för en förändrad markanvändning. Flera av stadens pågående investeringar är beroende av åtgärden. På kort sikt undviks kostnader för förgävesprojektering och på lång sikt kan nyttorna av investeringarna tillgodoräknas.

I dagsläget har stadsmiljöförvaltningen driftskostnader för övervakning av vägens stabilitet. Ytterligare kostnader kan tillkomma om vägen behöver stängas av. Under byggtid kan trafik behöva omdirigeras till alternativa vägar och åtgärden bedöms leda till temporärt högre underhållskostnader för staden. Begräsningar av trafik under byggtid bedöms ha negativa effekter för näringsidkare i närområdet.

Åtgärden finansieras inom ramen för stadsmiljönämndens investeringsbudget för 2025. Åtgärden uppskattas ha en bedömd totalkostnad för samtliga skeden om cirka 35 miljoner kronor (löpande prisnivå). Kostnadsbedömningen baseras på erfarenhetsvärden varför kostnaden är mycket osäker och kan komma att förändras när pågående fördjupad utredning är klar och fastställer åtgärdens utformning och utförande.

Stadsmiljöförvaltningen avser undersöka förutsättningarna för statlig medfinansiering till åtgärden. Hos Statens Geotekniska Institut kan staden ansöka om statsbidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv och hos Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap kan staden ansöka om statsbidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor.

Reinvesteringsåtgärder har en avskrivningstid på 10 år, vilket innebär en bedömd årlig kapitalkostnad om 3,62 miljoner kronor.

Eventuella kostnader för hantering av förorenade massor finansieras genom kommunbidraget.

Bedömning ur ekologisk dimension

Åtgärden bedöms som positiv ur ekologisk dimension. En stabilitetsförbättrande åtgärd innebär att sannolikheten för ett skred minskar och att staden därav förebygger och förhindrar eventuella konsekvenser av ett skred. De ekologiska konsekvenserna av ett skred kan exempelvis innefatta påverkan på vattenmiljöer och vattenkvalitéer. I anslutning till aktuell vägsträcka finns ett potentiellt förorenat område där drivmedel tidigare hanterats. Naturmarken i området utgörs primärt av äldre jordbruksmark utan utpekade naturvärden.

Åtgärden ger förutsättningar för en bibehållen såväl som förändrad markanvändning. Flera av stadens pågående investeringar är beroende av åtgärden. Utbyggnad av en pendlingscykelväg mellan Hjällbo och Gamlestaden skapar exempelvis förutsättningar för en ökad andel cykelresor.

Åtgärden bedöms ligga i linje med Göteborgs Stads plan för klimatanpassning 2024–2026. Sannolikheten för skred antas öka till följd av pågående klimatförändringar och åtgärden bedöms utgöra en långsiktig anpassning som bidrar till att skydda staden mot effekterna av ett förändrat klimat.

Under byggtid kan trafik behöva omdirigeras till alternativa vägar och åtgärden bedöms leda till en temporärt ökad miljöpåverkan. Miljöpåverkan avser ökade utsläpp till följd av längre färdvägar såväl som påverkan på lokalklimat avseende buller- och luftföroreningar.

Bedömning ur social dimension

Åtgärden bedöms som positiv ur social dimension. En stabilitetsförbättrande åtgärd innebär att sannolikheten för ett skred minskar och att staden därav förebygger och förhindrar eventuella konsekvenser av ett skred. De sociala konsekvenserna av ett skred bedöms vara omfattande, med fara för liv och hälsa. Utöver påverkan på trafikanter längs Gamlestadsvägen skulle ett skred även kunna påverka trafikanter på angränsande infrastruktur. Både Angeredsbanan och Norge/Vänerbanan är belägna i anslutning till området. Norge/Vänerbanan trafikeras därtill även av transporter med farligt gods.

Åtgärden ger förutsättningar för en bibehållen såväl som förändrad markanvändning. Flera av stadens pågående investeringar är beroende av åtgärden. Genom att stadens pågående investeringar möjliggörs har åtgärden indirekt en påverkan på en likvärdig tillgång till såväl dricksvatten som en ökad framkomlighet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Under byggtid kan trafik behöva omdirigeras till alternativa vägar. Åtgärden bedöms ha en temporärt negativ påverkan på framkomligheten längs Gamlestadsvägen samt på tillgängligheten till viktiga målpunkter längs vägen. Tillgängligheten till kollektivtrafik är begränsad i området. I dagsläget trafikeras sträckan av linje 78 och en påverkan på linjen bedöms ha negativa sociala konsekvenser.

Ärendet

Enligt stadsmiljönämndens delegationsordning ska stadsmiljönämnden fatta genomförandebeslut för reinvesteringsåtgärder med en totalkostnad för samtliga skeden överstigande 20 miljoner kronor.

Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen har en uppskattad kostnadsram om 35 miljoner kronor varför genomförandebeslut lyfts till nämnden för avgörande.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser en stabilitetsförbättrande åtgärd på Gamlestadsvägen i höjd med handelsområdet vid Lafingatan och Alekärrsgatan, en sträcka om ca 200 meter.

Längs med sträckan har Stadsmiljöförvaltningen ett pågående projekt för en ny pendlingscykelbana och Kretslopp och vatten har ett pågående projekt för ledningsutbyggand. Även Göteborg Energi har pågående projekt i området.

I samband med projektering för ledningsarbetet har Kretslopp och vatten genomfört en geoteknisk utredning vars resultat påvisat en sämre stabilitet än förväntat. Utredningen indikerar exempelvis förekomsten av så kallad kvicklera.

Behovet av en stabilitetsförbättrande åtgärd på Gamlestadsvägen finns med i stadsmiljönämndens investeringsplan för 2025. Genomförande av pågående investeringsåtgärder är beroende av att en stabilitetsförbättrande åtgärd utförs.

I dagsläget påverkas skredrisken av trafikbelastningen på Gamlestadsvägen och stadsmiljöförvaltningen har, sedan oktober 2024, vidtagit temporära åtgärder för att minska belastningen. Vägens bärighetsklassificering har sänkts från bärighetsklass 1 (BK1) till bärighetsklass 2 (BK2). Sänkningen av bärighetsklass begränsar vilken trafik som tillåts trafikera vägen. Hastighetsgränsen på vägsträckan har därtill sänkts från 50 km/h till 40 km/h. Även hastighetsgränsen på angränsade delar av Gamlestadsvägen har sänkts, från 70 km/h till 60km/h. För att kunna detektera eventuell förekomst av ett skred samt för att dokumentera stabilitetsförändringar utförs kontinuerlig geoteknisk övervakning och inspektion. Risk för att vägen behöver stängas av föreligger och ytterligare behov av temporära åtgärder hanteras löpande i verksamheten.

Den geotekniska utredningens resultat har även föranlett att Stadsmiljöförvaltningen tillsammans med Kretslopp och vatten beställt en fördjupad stabilitetsutredning. Utredningen syftar till att vidare verifiera och ringa in förekomsten av kvicklera, att utreda stabiliteten i området samt att presentera förslag på en stabilitetsförbättrande åtgärd. Utredningen med tillhörande åtgärdsförslag väntas bli färdigställd i april 2025.

Inledande resultat från den fördjupade stabilitetsutredningen har indikerat mycket ansträngda stabilitetsförhållanden. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att planeringen av en stabilitetsförbättrande åtgärd nu bör påskyndas och att en projektorganisation bör vara redo att förvalta resultatet från den fördjupade stabilitetsutredningen så snart denna är klar.

Då den fördjupade stabilitetsutredningen inte är färdigställd kan Stadsmiljöförvaltningen inte redovisa den stabilitetsförbättrande åtgärdens utformning och utförande närmare. En möjlig åtgärd är utskiftning av massor, en åtgärd där vägens befintliga fyllningsmassor

ersätts med lättfyllnadsmassor. Lättfyllnadsmassorna minskar jordtrycket med upp till 80 % jämfört med fyllningar av konventionellt material.

Aktuell vägsträcka ligger inom ett område som Statens Geotekniska Institut 2012, i den så kallade Göta älvutredningen, identifierat som ett område med medelhög skredrisk. Utredningen ger en översiktlig bild av skredrisken och utgör ett stöd för kommunens planering. För områden med en medelhög skredrisk anges behov av vidare utredning och eventuellt även stabilitetsförbättrande åtgärder.

Kommuner längs Göta älv har möjligheten att hos Statens Geotekniska Institut ansöka om statsbidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder. Stadsmiljöförvaltningen har även möjlighet att hos Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap ansöka om statsbidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor. Stadsmiljöförvaltningen har för avsikt att undersöka möjligheten till att ansöka om statsbidrag för åtgärden.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningens sammantagna bedömning är att stabiliteten på aktuell sträcka av Gamlestadsvägen behöver förbättras och att en permanent stabilitetsförbättrande åtgärd bör utföras.

Konsekvenserna av ett skred i området bedöms som stora, med risk för skador på infrastruktur såväl som på människors liv och hälsa.

Åtgärden bedöms nödvändig för att upprätthålla vägens nuvarande funktion samt för att möjliggöra för en förändrad markanvändning. Åtgärdens negativa effekter bedöms främst följa av att trafik omdirigeras under byggtid.

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att åtgärden bör utföras skyndsamt för att minska risken för en olycka och för att minska risken för en akut avstängning. Stadsmiljöförvaltningen bedömer därför att projektplanering bör påbörjas innan alla geotekniska förutsättningar är klarlagda.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår att stadsmiljönämnden antar genomförandebeslut för "Stabilitetsåtgärd Gamlestadsvägen" inför start av projektering och produktion.

Josefine Johansson
Avdelningschef
Planering och investering

Anders Ramsby
Förvaltningsdirektör
Stadsmiljöförvaltningen